

KLJUČNI POJMOVI

vojnici, rovovi, štakori, blato, mrtva tijela, buhe, plač muškaraca, osobna pisma, antiratne pjesme, poziv na bojište, plakati, propaganda, Krleža, Bitka kod Bistrice Lesne

Korelacije i interdisciplinarnost
Hrvatski jezik, Etika

SCENARIJ POUČAVANJA

Rovovski rat i propaganda u Prvom svjetskom ratu

ISHOD NA RAZINI PREDMETA

POV SŠ D.3.1. Učenik tumači uzroke i posljedice nacionalnih pokreta, ideologija i ratova u svijetu, kao i u hrvatskim zemljama do početka 20. stoljeća.

ISHOD NA RAZINI TEME

Učenik tumači međunarodne odnose, imperijalističku politiku i Prvi svjetski rat te njihove posljedice na hrvatske zemlje.

ISHOD AKTIVNOSTI

- Učenik će moći opisati život vojnika u rovu i civila izvan fronta temeljem povijesnih i literarnih izvora.
- Učenik će moći prosuditi utjecaj moći propagande temeljem povijesnih, žurnalističkih izvora.

Međupredmetne teme

Učiti kako učiti, IKT, Građanski odgoj i obrazovanje, Osobni i socijalni razvoj.

ODGOJNO-OBRAZOVNA OČEKIVANJA

- Učenik/-ca:
 - upravlja svojim učenjem: postavlja cilj, odabire pristup, prilagođava se, samovrednuje rezultate
 - koristi različite strategije: čitanje povijesnih izvora, izdvajanje ključnih pojmova, strategija mijenjanja perspektive
 - odgovorna i funkcionalna uporaba IKT-a i digitalnih alata u poučavanju i učenju
 - učenik osvještava i njeguje vrijednosti: slobodu, dostojanstvo, ravnopravnost, solidarnost, pacifizam
 - radom u skupini, učenik razvija samopoštovanje, suradnju, uvažavanje te prihvaća različitosti.

Razred

Drugi razred strukovne škole

Poveznica

[Ekonomaska škola Šibenik – Nastava – Povijest – Rovovski rat i propaganda u Prvom svjetskom ratu](#)

INFORMACIJE O AKTIVNOSTI UČENIKA/-CA

I. POČETAK

Ponavljjanje

Korak 1

TV kalendar – ukratko – prisjeti se uzroka i posljedica Prvog svjetskog rata

<https://youtu.be/GMvZhYFr4cE>

Korak 2

Ponovi gradivo Prvog svjetskog rata tako da riješiš interaktivne zadatke.

- Zaigraj interaktivni kviz **Kahoot!** samostalno, u paru ili u grupi, prijavljeni ili kao gosti.

<https://play.kahoot.it/v2/?quizId=0595a2d6-3353-48c6-8b87-5dc298e6ac13>

Korak 3

Riješi interaktivni zadatak na **Wordwallu** (izmiješaj karte, podijeli, pročitaj,

objasni imenovani pojam): <https://wordwall.net/hr/resource/2604072/povijest/prvi-svjetski-rat>

II. GLAVNI DIO

Korak 1

Život u rovovima - Prvi svjetski rat <https://youtu.be/9E7xYLv8N2E>

Blatne, paklene rupe pune štakora sa smrću iza svakog ugla. Mjesta koja su toliko loša da samo prijeći preko vrha može biti gore. Rovovi dominiraju našom perspektivom. Ali jesu li naše percepcije doista točne? U ovoj epizodi IWM Stories odgovara se na tri velika pitanja: zašto su postojali rovovi, kakvi su bili uvjeti unutar rovova i kako je došao kraj rovovskom ratu.

Korak 2

Propagandni plakati Prvog svjetskog rata: SAD se pridružuje borbi

Korak 3

Propagandne tehnike Prvog svjetskog rata <https://youtu.be/ZxMhgncLxKY>

Profesorica Jo Fox pruža uvid u naslovnu temu, koristeći jedinstvene povijesne izvore iz zbirke Britanske knjižnice i druge arhivske snimke. Ona govori:

- kako su obje strane oslikavale neprijatelja i zašto su propagandisti balansirali teror i humor
- da se rod koristio kao propagandna tehnika i kako je to dovelo do često suprotnih prikaza žena
- da se s pojavom kina koristila filmska propaganda i kako je javnost reagirala na filmove poput Bitke na Sommi
- tehnikama korištenim na plakatima za novačenje i u kojoj su mjeri svi ti propagandni napori bili uspješni

Korak 4

Zadatak 1

Prouči sadržaj Glogster plakata

I. Život vojnika u rovu na fronti <https://edu.glogster.com/glog/prvi-svjetski-rat/30ooefudsd>

- obavezno poslušaj antiratnu pjesmu Paula McCartneya

II. Život civila u pozadini <https://edu.glogster.com/glog/blank-horizontal-glog/2vdj6drti8a>

III. Propaganda u ratu <https://edu.glogster.com/glog/blank-horizontal-glog/30p8b3egsig>

Historiana

Korak 5

Zadatak 2

Formulirajte set pitanja

Nastavno na prethodni zadatak, tj. iz postojećeg opisa sadržaja svakog **Glogster plakata**, **formulirajte set pitanja** kojima se može propitati poznavanje svake od navedenih tema plakata.

Iz pitanja treba biti razvidno:

- da su realizirana kognitivna postignuća: analiza, prosudba, zaključivanje i kreiranje stava
- da su istaknuti svi tehnički koncepti: vrijeme i prostor, uzrok i posljedice, rad s povijesnim izvorima, kontinuitet i promjene te usporedba i sučeljavanje.

III. ZAVRŠNI DIO

Historiana

Zadatak

Pronađi uljeza

Među brojnim fotografijama koje bi trebale prikazivati prizore iz Prvog svjetskog rata, **pronađi uljeza**. Fotografije možeš pomicati i postavljati ih na odgovarajuća, natpisom zadana mjesta. Kad je gotovo razmještanje, **NAPRAVI SCREENSHOT** ekrana i to **POŠALJI NASTAVNICI** kao sliku točnog odgovora.

IV. AKTUALIZACIJA TEME

U skladu s osobnim interesima, kreativnošću i sklonostima **izaberi jedan od zadataka za domaći uradak**:

IZBOR: A) Origins: Rap Battle, video, stil Prvog svjetskog rata. <https://youtu.be/kCEUZ4rFiac>

Možda ovaj video može poslužiti kao inspiracija za domaći uradak.

Tko je kriv za rat?

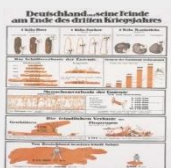
WW1 Uncut - BBC predstavlja originalnu pjesmu koja u manje od četiri minute sažima neke pojedince i njihove veze, rivalstva i ego koji su doveli do kaosa i pokolja u Europi.

IZBOR: B) LINO alat - kolaboracijski grupni rad - prikupiti informacije (blisko obiteljsko okruženje) o ratnoj svakodnevnici na liniji obrane i pozadinskoj svakodnevnici u vrijeme **Rujanskog rata na šibenskom području 1991.** te prezentirati pomoću [Lino web](#) kolaboracijskog alata.

IZBOR C) Antiratna novela **M. Krlježe, Bitka kod Bistrice Lesne**, oblikovana je kao ratni novinski članak, s pohvalama o hrabrosti ratnika, njihovoj žrtvi, sa sjećanjima na prošlost. Pročitaj je i posebno se osvrni se **osmu epizodu**: napiši kakav dojam budi sekvenca kad mrtvozornik Palčić pronalazi pisma poginulih domobrana, čita ih i saznaje detalje njihovih obiteljskih života

12 D) Plakat: Njemačka i njezini neprijatelji na kraju treće godine rata, 1917.

Analiziraj elemente koji se posebno ističu i uspoređuju na plakatu. Posebno obrati pozornost na propagandno isticanje cijena: kruha, šećera i krumpira. Nalaziš li kakvu sličnost s današnjim rastom cijena pojedinih prehrambenih artikala? Zašto je tome tako?

<https://www.iwm.org.uk/collections/item/object/20699>

V. Za one koji žele znati više

Prenosimo dva kraća isječaka teksta iz Magazina o propagandi. Uoči: razliku između propagande i agitacije, čimbenike koje teorija rata treba uzeti u obzir, ciljeve i univerzalna načela ratne propagande i modele ratne propagande. <https://hrvatski-vojn timer.hr/ratna-propaganda-i-dio/>

Postupci potpore

Učenicima s poteškoćama potrebno je prilagoditi metode i postupke rada; primjerice učenicima s disleksijom i disgrafijom potrebno je prilagoditi materijal - font *OmoType*, veličina 14, dvostruki prored, nepravna desna margina, dulje vrijeme aktivnosti.

LITERATURA

- HUTTON, John, Liječnik na zapadnom frontu: dnevnik Henryja Owensa 1914.–1918. [preveo Nebojša Buđanovac] (Varaždin: Stanek, 2018)
- DESPOT, Igor, HAMERŠAK, Filip, HERMAN KAURIĆ, Vijoleta, MILJEVIĆ PAVIĆ, Helena i ŠKULJEVIĆ, Krešimir, Prvi svjetski rat: čitanka-priručnik za učitelje i profesore povijesti u osnovnoj školi i gimnaziji (Zagreb: Školska knjiga, 2014)
- DUBRAVČIĆ, Frane, Živ sam i dobro mi je! Uspomene iz Prvog svjetskog rata 1914.–1918. [priredio Milan F. Dubravčić] (Otočac: Katedra Čakavskog sabora pokrajine Gacke, 2002)
- GAJER, Mladen, Rat u svakodnevici jednog dječaka (Požega: Biro-tisak d. o. o. – Povijesno društvo Požega, 2018)
- RAUCHENSTEINER, Manfred, Prvi svjetski rat i kraj Habsburške Monarhije (1914.-1918.). (Zagreb: Matica Hrvatska, 2019.)
- AGIČIĆ, Damir, KOREN Snježana, NAJBAR AGIČIĆ Magdalena, Povijest 7: udžbenik za sedmi razred osnovne škole (Zagreb: Školska knjiga, 2007)
- ERDELJA, Krešimir, STOJAKOVIĆ, Igor, Koraci kroz vrijeme 4, udžbenik povijesti u četvrtom razredu gimnazije (Zagreb, Školska Knjiga, 2009)

Impresum

Autorica: Suzana Slavica, prof.

Godina izrade: 2019.

Ovo djelo je dano na korištenje pod licencom:

Uvjeti korištenja materijala: Imenovanje – Nekomercijalno – Bez prerada (CC BY-NC ND)

Ovaj predložak se temelji na konceptu i načelima e-Škole scenarija poučavanja izrađenih u sklopu programa "e-Škole: Cjelovita informatizacija procesa poslovanja škola i nastavnih procesa u svrhu stvaranja digitalno zrelih škola za 21. stoljeće". Predložak je izrađen u otvorenom formatu kako biste sve njegove elemente mogli prilagoditi (brisati, dodavati, uređivati) vlastitim potrebama.